

***Lychnis Rohl.* – smolnička, kohoutek**

Caryophyllaceae

15 – 30 druhů, pocházejících z Evropy, Asie a severní Afriky.

***Lychnis viscaria* L. – smolnička obecná**

(syn. *Steris viscaria* (L.) Raf., *Viscaria vulgaris* Bernh., *Viscaria purpurea* Wimmer, *Viscaria viscosa* Aschers)

Původ: stř. a v. Evropa, na severu až za polární kruh, na západě roztroušeně ve Francii a Velké Británii, na východě až po Irtyš na západní Sibiři, na jihu Evropy převážně chybí

Ekologie: Suché trávníky a svahy, lesní okraje a světliny, křoviny, preferuje půdy mělké, skeletové, kyselé až neutrální, umístění slunné až polostinné.

V ČR od nížin do podhorských oblastí téměř na celém území. V horských oblastech jen zřídka (max. asi 1060 m n.m.); hemikryptofyt.

Růstové a vzhledové charakteristiky:

Vytrvalá, 20 -70 cm vysoká bylina, často vytvářející přízemní sterilní růžice čárkovitých listů. Lodyha přímá, mimo květenství obvykle nevětvená, lysá, pod uzlinami a v květenství výrazně lepkavá a zejména v těchto místech většinou hnědočervená. Přízemní listy úzce obkopinaté až podlouhlé, v řapík zúžené, lodyžní listy přisedlé, obkopinaté až čárkovité. Květenství buď ve tvaru laty nebo z několika párů vidlanů. Květy červenofialové, zřídka růžové nebo bílé, krátce stopkaté až takřka přisedlé, [korunní lístky](#) zaokrouhlené až mělce dvoulaločné. Květy mají trubkovitý kalich, jsou pětičetné s dlouhými tyčinkami. Plodem je tobolka. Kvete v V – VI

Nejvýznamnější odrůdy:

‘Alba’	Jednoduchý, bílý květ	30- 40 cm	V – VI
‘Fire’	Sytě růžově červená	50 cm	V – VI
‘Plena’	Svítivě růžový, plný K.	30 cm	VI
‘Rosea’	Růžový květ	30 – 40 cm	V – VI
‘Schnee’	Drobný bílý, plný K.	30 – 40 cm	V – VI
‘Zulu’	Tmavě růžový květ	30 – 40 cm	V – VI

‘Alba’

‘Plena’

Pěstitelské vlastnosti a požadavky: Smolníčka je nenáročná trvalka, vyžadující ke zdárnému vývoji plné slunce, tolerující mírné přistínění. Vyžaduje propustné, lehčí půdy, dobře snáší sucho.

Množení: dělením trsů, semenem

Použití v zahradní a krajinářské tvorbě: V kultuře především plnokvěté formy a formy s bílým květem. Taxon je představitelem divoce rostoucí trvalky, stanovištního prostoru „Freiflächen“ – Fr₂ – Otevřené plochy. Čistý botanický druh s jednoduchým květem můžeme použít především do směsí na zakládání přírodě podobných vegetačních prvků jako jsou květnaté trávníky, bylinné směsi pro náspy, světlé a suché okraje dřevinných vegetačních prvků apod. Plnokvěté formy můžeme využít také jako trvalku záhonového charakteru do záhonů, k tvorbě lemů, obrub a jiných liniových bylinných prvků, na skalky nebo k výsadbách hrobových polí.

***Lychnis coronaria* (L.) Desr. – kohoutek věncový**

Původ: Evropa

Ekologie: Světlé lesy a křovinaté stráně s živnými nevápenatými, výhřevními, kamenitými i sprašovými, neutrálními půdami

Růstové a vzhledové charakteristiky: Vytrvalá, 40 až 70 cm vysoká bylina, tvořící přizemní růžice listů, ve kterých rostlina přezimuje. Lodyha přímá, vidličnatě větvená, spolu s listy stříbřitě vlnatě plstnatá. Přizemní listy úzce obkopinaté až podlouhlé, v řapík zúžené, lodyžní listy přisedlé, obkopinaté. Květenství buď ve tvaru laty nebo z několika párů vidlanů. Krátce stopkaté, takřka přisedlé květy s trubkovitým kalichem a 5 četnou plochou korunou červenofialové, růžové nebo bílé barvy s dlouhými tyčinkami. Korunní lístky zaokrouhlené až mělce dvoulaločné. Plodem je tobolka. Kvete v VII – VIII.

Nejvýznamnější odrůdy:

‘Alba’	Bílý květ		VII – VIII
‘Angel’s Blue’	Bílý květ s velkým růž. očkem	60 cm	VII – VIII
‘Atrosanguinea’	Intenzivně růžově fialový K.		VII – VIII
‘Hutchinson’s Cream’	Krémově panašovaný list	60 cm	VII – VIII
‘Gardener’s World’	Karmínový plnokvětý K.	55 cm	VII – VIII
‘Oculata’	Bílý K s malým sv. růžovým očkem	60 cm	VII – VIII

‘Alba’

‘Atrosanguinea’

‘Oculata’

‘Angel’s Blue’

‘Gardener’s World’

‘Hutchinson’s Cream’

Pěstitelské vlastnosti a požadavky: Kohoutek věncový je krátkověká trvalka, která se na stanovišti udržuje a do svého okolí šíří (zplaňuje z místa původní výsadby) [vysemeňováním](#). Je představitelem velmi vitální trvalky, pokud ji pěstujeme na vhodném stanovišti. Tím jsou slunné otevřené polohy s propustnou půdou. Ta může být i kamenitá, sušší. Tehdy rostlina vytváří pevné, intenzivně stříbřité a hustě ochlupené formy. Naopak nesnáší těžké a zamokřené půdy, ve kterých vyhnívá.

Množení: snadno množitelná ze semene – i řada odrůd; možno také dělením semenem

Použití v zahradní a krajinářské tvorbě:

Lychnis coronaria je divoce rostoucí trvalka, okrasná stříbřitým listem a květem. Stejně jako *Lychnis viscaria* je rostlinou stanovištního prostoru „Freiflächen“ – Fr₂ – Otevřené plochy.

- Nejpřirozeněji působí ve vegetačních prvcích přírodě blízkého charakteru jako jsou květnaté louky, slunné a suché bylinné lemy, bylinné směsi k osetí svahů, společenstva typu Perennemix, [Silbersommer](#) a jiné.

- Suché zídky
- Intenzivně ošetřované záhony – pokud nechceme aby vysemenila, je nutné po odkvětu odstranit květenství
- Velké skalky
- Střešní zahrady

- Záhony

***Lychnis chalcedonica* L. – kohoutek plamenný, chalcedonský**
 "horoucí láska", "maltézský kříž"

Původ: Rusko

Ekologie: travnaté svahy

Růstové a vzhledové charakteristiky: Vytrvalá, 40 - 120 cm vysoká bylina s přízemní růžicí kopinatých, drsně chlupatých listů. Lodyha přímá, tuhá, nevětvená, drsně chlupatá až pyřitá. Lodyžní listy hrubě chlupaté, objímavé. [Květenství](#) hustě nahloučené vidlany, 10-50 květů. Korunní plátky jasně červené (u odrůd také růžové, bílé, lososově růžové), dvouklanné do 1/3. Květy mají trubkovitý kalich. Plodem je tobolka. Kvete v VI – VII.

Nejvýznamnější odrůdy:

‘Alba’	Bílý květ	100cm	VII – VIII
‘Carnea’	Růžový květ	90 cm	VII – VIII
‘Morgenrot’	Intenzivně červený K.	100 cm	VII – VIII
‘Salmonea’	Lososově růžový K.	100 cm	VII – VIII

‘Alba’

‘Salmonea’

‘Carnea’

Pěstitelské vlastnosti a požadavky: rostliny vyžadují plné slunce, živné zahradní půdy. Snese i sušší stanoviště.

Množení: semenem, dělením

Použití v zahradní a krajinářské tvorbě: *Lychnis chalcedonica* je divoce rostoucí trvalka se záhonovým charakterem. Náleží ke stanovištnímu prostoru „Freiflächen“ – Fr₂ – Otevřené plochy.

Pouze málo trvalek má tak čistou a intenzivně červenou barvu květu jako tento taxon. V kompozici je nositelem tvrdé, vertikální struktury. Můžeme ji uplatnit jak v intenzivně ošetřovaných záhonech, tak ve stylizovaných výsadbách přírodně blízkého charakteru. Při skupinových výsadbách ji sázíme na vzdálenost cca 40 x 40 nebo 40 x 30 cm.

Další druhy: [*L. x arkwrightii*](#) – vhodný pro skalky, [*L. flos-cuculi*](#) – vhodní pro květnaté, mírně kyselé mezofytní louky) a [*L. flos – jovis*](#) (‘[Nana Peggy](#)’) - vhodný do skalek

Literatura a odkazy:

Sieber, J.: Die Sichtung der Stauden. Teil 1. Geschichte und Beetstauden. Bonn: Förderungsgesellschaft Gaertenbau. 1990.

<http://botany.cz>

<http://botanika.wendys.cz>

<http://www.rostliny.net>